

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PART KÖZLÖNYE.

Egyes évre
Félévre
Negyedévre
Égy hónapra

Egyes száma ára 4 kr.

10 frt — kr.
5 " 50 "
2 " 50 "
1 " 50 "

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**

Főmunkatárs: **DR. KIRÁLY PÉTER.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasábos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzáró
hirdetéseik alkú szerint jutányos aron vetetnek fel. Helyez-díj min
den külön beiktatásért 20 kr

Egy hasonszenvi kórház ügye.

A budapesti hírlapok a napokban egy hirt közölték, hogy a néhai székhelyi grf. Mailáth Antal által, Szatmár városán felállítandó hasonszenvi kórházra tett hagyomány kiadatása ügyében Szatmárnémeti szab. kir. városától egy küldöttség járt az illetékes miniszteriumnál.

A «Debreczen» e hirt azon körülményes ismertetés nélküli rövidségében után — nem közölte, hanem az ügy nagy fontosságánál fogva czélszerűbbnek tartotta Szatmárról alaposan ismertető tudósítást szerezní. Most lehető legbiztosabb kézből megnyervén azt: közöljük az ügy állását.

A hagyománytevő Székhelyi Grf. Mailáth Antal az 1839/40-es évi országgyűlésen át is főkancellár, v. b. t. tanácsos, a Szent-István rend nagykeresztese, magyar kir. főasztalnokmester, zempléni főispán sat. — amikor nyugalomba vonult, a hasonszenvi gyógyászat által, amelynek gyakorlati üzésére, zemplén vármegyei perbenyiki kastélya közelében fekvő erdejében kórházat rendezett be, valóságos emberbaráti nevet és tisztelet szerzett azon vidék népe előtt.

E gyógyászat iránti benső ragaszkodását halála utánra hagyományozás utján is megbizonyítani akarta; s mint nőlt-n és egyenes örökös nélkül álló, nagy vagyonnal bíró főúr egy hasonszenvi nagyszabású kórház felállításáról gondoskodott úgy, hogy a később — 1883. Márcz. 29. — meggyilkolt Majláth György országbíró fiát nevezte ugyan ki birtokai örökösének, de 25000 frt készpénzből s ó-fehértói, gyulaji, kis-kéri és perbenyiki birtokain levő felszerelések és lábasjóság eladásából befolyó már magában is tetemes 86.000 frt. — összeg takarékpénztárilag kezeltetvén, amikor 300.000 frt összegre felnövekedik, — Szatmár városát vagy másutt létesítendő hasonszenvi kórházban a betegek ápolására fordíttassák.

Nem lesz talán felesleges okadatolnunk, hogy mi indíthatta a nemes grófot arra, hogy Szatmárnémeti nevezte meg végrendeletében a hagyományból alapítandó kórház felállítására helyének.

Történetileg ismeretes, hogy a nemes főúr, bár ha a királyi ház iránti hűségéről az övédelmi harcz kiütése után sem mondott le, mégis, talán loyaltásának méltánylásában bizva, a Windischgraetz előnyomulása miatt fenyegető veszélybe jutott nemzetügynek lehető közbenjárás folytán, megmentése végett, Batthyany Lajos grf. miniszterelnök ál-

tal kérve, a Windischgraetzhez induló országgyűlési küldöttséghez csatlakozott, de ott a küldöttségi jognak kebellázító megsértésével letartóztaták s midőn az önvédelmi harcz elbukott is, grf. Majláth Antal csak úgy menekülhetett meg anynyi hű hazafi végzetes sorsától, hogy el kellett adni (!) Szatmárnémeti szépi birtokait Kis-Géczet, Kis-Szeke-
rest és tartozékait Haynau-nak.

Az ősi birtokok elvesztése után úgy látszik, a szerietett Szatmár vármegyével halála után ott felállítandó kórházban akarta az erkölcsi összeköttetést fenntartani; amidőn e nagyra hivatott magyar város gondjaira bizva az előtte nagyra becsült hasonszenvi gyógyászatot is, ott jó kezekbe gondolta letenni.

De hadd szóljon helyettünk tovább a szatmári tudósítás:

»Az alapítványt tevő grófnak 1875-ben bekövetkezett halála után a végrendelet kihirdetettvén, annak egy hitelesített másolata a hagyatéki bíróság által Szatmár városának mint az alapítványra jogosultnak megküldetett s a hagyatékot átadó végzés a hagyaték elintézősekor mint hagyományossal közöltetett.

A belügyminiszterium a hagyaték elintézése után alapítványi oklevelet készítetett s azt a végrendeleti végrehajtóval aláíratta s annak egy hitelesített példányát Szatmár városának mint hagyományossal megküldötte.

Az alapítvány az örökhatyó hagyatékának elintézősekor, illetőleg az alapító levél megkötésekor 86 ezer frt összeget tett. Ezen alapítványnak a végrendelet és az alapító levél értelmében gyümölcsözőleg kellett elhelyeztetni mindaddig, míg az 300.000 frtra nem szaporodik, amidőn is annak kamatai az örökhatyónak végrendeletben kifejezett akarata szerint a Szatmáron vagy máshol létezendő hasonszenvi kórházban felveendő betegek ápolási költségeire rendeltettek fordíttatni.

Szatmárnémeti sz. kir. város közönsége 1873-ik évben egy 12 ágyra berendezett hasonszenvi kórházat állított fel s azt 25 éven át folytonosan fenntartotta akképen, hogy a kórház rendszeres kezelését a városi főorvos felügyelete alatt az egyik városi kerületi orvosra bizta és szervezeti szabályrendeletében az egyik ker. orvosi állás qualificációját a hasonszenvi orvosi gyakorlatra jogosító oklevélhez köötötte.

A hasonszenvi kórházi gondnokot a rendszeres alkalmazottak közé felvette.

A város ezen hasonszenvi kórházra az e czélra átbocsátott telek és épületen kívül 25 év alatt mintegy 50.000 frtot áldozott.

Időközben a város a belügyminiszteriumtól értesítéseket kért és kapott az alapítvány gyümölcsözötése következtében, annak miképen történt növekedeséről.

Ezen nyilvántartás folytán tudomást szerzett a város arról, hogy az alapítvány a folyó évben eléri a 300000 frt összeget, amidőn is beáll azon feltétel, mely szerint az alapítvány kamatai a Szatmáron létesítendő kórházban ápolandó betegek gyógyköltségeire lesznek fordítandók, vagyis a

hagyomány rendelkezésének át lesz adandó.

Szatmárnémeti sz. kir. városa hagyományosi jogai érvényesíthetése végett elhatározta, hogy a régi 12 ágyra berendezett hasonszenvi kórházat az alapítvány nagyságának megfelelő 60 ágyra berendezett korszerű hasonszenvi kórházzá építi ki.

E végből egy a kor kívánalmainak mindenben megfelelő kórház épületének tervét készíttette el s annak építési költségeiről saját vagyonából gondoskodott úgy, hogy az alapítvány elnyerése esetében annak kamatai egyedül a betegek ápolására lennének fordítandók.

A meglevő hasonszenvi kórháznak 60 ágyra történő kiépítésének tervzetet a városi közgyűlés felterjesztette a belügyminiszteriumhoz, kérve az alapító végrendelete, valamint a hagyatéki bíróság határozata és az alapító levél alapján hagyományosi jogainak érvényesítése czéljából az alapítvány kamatainak rendelkezésre bocsátását s ezzel kapcsolatosan a kórház tervének helybenhagyását és felépítésének engedélyezését.

Az ügy jelenleg a belügyminiszteriumnál elintézés alatt áll.

Időközben tudomásunkra jutott, hogy az ügy, jogi véleményezés végett kiadatott a közalapítványi kir. ügyigazgatósághoz, honnan az ügy városunk javára kedvező véleménynyel érkezett vissza.

Ugyancsak időközben dr. Reisz Geon közegészségi felügyelő ur véletlenül megvizsgálta a jelenlegi hasonszenvi kórházat s vizsgálódásai oly irányúak voltak, melyek a törvény és előírás szerint rendszeresen kezelt hasonszenvi kórházunknak ezen jellegét, leszállítani látszóttak czélul kitűzni.

Feltűnőbb incidenset képezett ez ügyben Gróf Mailáth Józsefnek egy megbízottja által szóval tett azon üzenete, hogy hagyjunk fel minden reménykedéssel és agitációval az alapítvány kamatainak elnyerésére vonatkozólag, mert ő az alapítvány kamatainak a Szatmár városi hasonszenvi kórházra történő fordítását nem egedi meg és hogy annak az általa létesített királyhalmeczi 20 ágyra berendezett kórházra való felhasználását fogja keresztül vinni.

Az ügy ezen állása városunk közönségét nagy aggodalomban tartja s a felháborodás erzetét ki-zámíthatlan következményekkel fogja közönségünkben felidezni azon eshetőség, ha mint bíróság és alapító levél szerint is elismert hagyományos eselnék ezen alapítványtól.

Városunk 25 éven át nagy áldozattal fenntartott hasonszenvi kórházának az alapítvány nagyságához mert kiépítésének és az alapítvány rendelkezésének átadása reményteljes időpontján végtelenül lesújtva érezné magát, ha megfosztatnék hagyományosi jogaitól s megfosztatnék különösen akképen, hogy oda adatnék az alapítvány azon egyen által felállított kórház javára, ki mint az örökhatyó grófnak általános és egyetlen örököse a végrendelet tiszteletben tartására és abban Szatmár városa javára elsőhelyen kifejezett végakarat érvényre juttatására van lsten és emberek előtt kötelezve.

Felette bémítólág futja át közönségünk közérzületét azon gondolat, hogy közönségünk hagyományosi jogától épen annak javára üttetnék el, a ki 25 év alatt kivárta az utolsó évet és felállított egy kórházat csak azért, hogy kunkurrálhasson városunkkal, a mely 25

éven át tartotta fenn hasonszenvi kórházat jelentékeny áldozatokkal.

Nekünk rendkívül nagy szükségünk van ezen alapítványnak megfelelő kórházra. Városunk nem képes már évek óta befogadni a környék betegeit. Magyarország északkeletén a közegészségügy élénken követeli egy ily kórháznak felállítását. Örökre tájna tehát azon seb, melyet huszonöt éven át annyira jogosan táplált reményeinknek elvesztése okozna.*

Ezekhez nem szükség adnunk valamit, hanem csak azt, hogy az a »véletlen« látogató R a j s z Gedeon dr. »véletlenül« Zemplén vármegyéből, ahol a főörökös gf. Majláth József is lakik, jutott a közegészségügyi felügyelőségbe, a melynek élén ismét zempléni származású áll. S kérdésbe tehetjük, hogy az a »véletlen« látogató a szatmári hasonszenvi kórházban és ennek ilyen jellegének le szállítására törekvés, a zempléni származással, ahol esik »véletlenül« Király-Helmecz is, de amelyet az alapító gf. nem tartott méltónak csak vagylagosan megjelölni sem: nincsenek-e »véletlenül« egymással összefüggésben.

De úgy véljük, hogy az alapító gf. által névleg megjelölt S z a t m á r t nem »véletlenül«, hanem a nagymány értelmében fogja méltányolni a belügy-miniszterium. Mert a végrendelező, »vagy másutt« kifejezése másképp nem értelmezhető, mint, hogyha Szatmár város azt a hagyományt a hagyományozó intenciója értelmében el nem fogadta volna és nem használná. De elfogadta, ahoképest már hasonszenvi kórház berendezésével meg is kezdte valósítani a hagyományozó gf. legnemesebb célú akaratát; kívánja is kiadatni az alapítványi összeget, vagyis inkább annak kamatát sat. és így más ebbe a hagyomány élvezetébe Szatmár városon kívül nem léphet.

a — r.

Kisvárosi hírességek.*

Irta: **Mocsári Miklós.**

A Debreczeni tárczája.

I.

1. A z i r ó.

Rég elmúlt az az idő, mikor a legfontosabb eseményekről is csak pár sorban emlékezett meg a »Magyar Kuri« vagy »Hirmondó« és hónapok múlva értesültek az eseményekről.

Helyét a rapid kiszolgáló eszközök napilapok foglalták el, és a maradi-ág leköltözött a vidékre.

Ott divatosak a két és egy hetes lapok a helyi érdekek orgnumai, mikben legtöbbször a fővárosi lapoknál sokkal később foglaltatnak még a helyi hírek is.

Nézezen is pro-perálnak s nagyobb részt találó rájok is az az élet, mit egy helyi hotilap bocsátott ki:

— Mi a különbség egy heti lap és egy barát közt.

— ?

— Hát egy barátnak van olvasója, a lapnak pedig nincs.

Mégis olvasók inkább akadnak.

De előfizetni. Az már sok volna.

Van egy érdekességük mégis a vidéki lapoknak is.

És ez a tárcza és a »Csarnok«.

Előbbiben rövidebb (gyakran folytatásos)

* L. az e lapban megjelent Nagyvárosi hírességek I-jét.

A béketárgyalás.

A helyzetet még mindig a feltevésekből látható bizonytalanság jellemzi — akár a kormánytól, akár az ellenzékéről jövő tudósításokból akarunk következtetni.

Bánffy báró miniszterelnök tegnap délelőtt az ellenzéknek szánt üzenet átadása után tanácsot tartott, melyben résztvettek Fejérváry báró és Lukács miniszterek, Széll és Tisza István gróf képviselők. Később Gajary Ödönt fogadta a miniszterelnök. — A tanácskozás rövid volt és eredménye az lett, hogy Bánffy báró miniszterelnök ismét Bécsbe utazott.

Ellenzéki politikusoknak az a vélekedése mely annyiszor volt már utolsó s most is az, hogy a miniszterelnök utja az utolsó felvonás végső jelenete. Addig, míg ez utazás eredménye ismeretessé nem válik, fölöslegesnek tartják a további béketanácskozást. Mindinkább megerősödik a hír, hogy már a holnap napon ajánlatot tesz a felségnek utódja iránt Fejérváry báró személyében, — a ki Tisza István gróftól venné magához belügyminiszternek.

Nem tudni: vajon a király ez irányban dönt-e s nem jelöl-e ki oly embert, a ki a partharczoktól távol áll. Héderváry báró személye mintha ismét előtérbe lépne. Bánffy báróhoz közel álló egyéniség azt tudatta, — hogy holnap még nem történhetik diszpozíció a Bánffy báró utódja iránt, mert különben Fejérváry báró maga is felutaznék ma Bécsbe.

Kormánypárti forrásból a következőkről tudósíthatunk.

Az ellenzéki pártok bizalmi emberei tegnap délelőtt nem tartottak béketanácsot magára a békére nézve kedvező jelnek vették ezt a szabadelvű pártban. Meglehet, hogy csak akkor ülnek ismét össze, ha legújabb üzenetükre megkapják a kormány választát, a melylyel együttesen fogják aztán újabb meg-

fontolás alá venni azt a kérdést is, vajjon az »előki jogokat illető házszabályi módosítás« dolgában hozzájáruljanak-e valamely közvetítő javaslatához.

A délelött átvett kormányi válasz kétségkívül világot fog vetni a tegnapi bécsi audenciának a homályába is. A szabadelvű pártban ez idő szerint még senkinek sincs pozitív tudomása arról, hogy milyen előterjesztéssel járult Bánffy a király elé s az előterjesztés meghallgatása után másképpen döntött a korona. Híret vette azonban a párt egyes oly előzményeknek, a melyekből némi következtetést lehet vonni a »válság« további alakulására is. Így nevezetesen annak, hogy a kabinet lemondó felterjesztését már a múlt szerdai minisztertanácsban, tehát hét nappal ezelőtt aláírták s fölküldték a királyhoz. Bánffy báró ugyanis különböző jelek, a kabinet egyes tagjainak fölhívata, Széll audenciája stb. alapján helyénvalóak találta, hogy demisszió alakjában fölvesse a bizalmi kérdést. Abból, hogy az erre vonatkozó felterjesztés mindaddig nem nyert elintéztést, bár nyilvánvaló, hogy ez nagy méretekben egyszerűítendő a békés megoldást s joggal levonhatni vélük a szabadelvű klubban azt a konzekvenciát, hogy a korona még most is ragaszkodik az indemnity előzetes átbotcsátásához s hogy ebben az irányban való további tárgyalásra, illetőleg arra utasította Bánffy, hogy még egy kísérletet tegyen, mielőtt megtörténnék a végleges döntés.

A kormány válaszüzenete ezek szerint nem lehet lényegében egyéb, mint annak a kijelentése, hogy a kormány melőzhetetlen békefelfételül tekinti az indemnitynek még a Bánffy báró miniszterelnöksége alatt való átbotcsátását és a házszabályoknak az »előki jogkör« bővítésével kapcsolatos módosítását. Minden egyéb kérdésben, mint a szabadelvű képviselők tudni vélük, formailag konziliáns tartományban újabb közeledést tanúsító lesz a válasz. Még a kurial bíraskodási javaslat s a

elbeszélések, a másikban apró regények jönnek.

— Ezek képezik azután a helybeli (már t. i. azon város) dicső-égre szomjazó ifjonczainak és szellemdus hógyeinek vagyontját.

A fiatal poéták itt próbálják ki a panaszt, a kezdő elbeszélők is ott ösmerkednek meg a sajtóhibák (különösen a »fisch«) gyötrelmeivel.

Tegyük fel, hogy a »Gyergyó-Miklós« »Hirharsona« hetenként egyszer, vasárnap jelenik meg 4 oldal terjedelemben.

Most az olvasott regények hatása alatt egyik nagyreményű ifju leül s kellő számú papirost vevén maga elé írni kezd. — 100 eset közzül 99-szer egy szerelmes pár gyötrelmei lesznek lefe-tve, beszélgetések lesznek a holdsugárról, pacsirtáról stb. — Ilyenformán szerencsésen összejön három tárczának is elég anyag.

Ha az illető matematikai tanára megbuktatta, a szerencsétlen szerelmesek nem kerülnek össze s a gyergyó miklós fiatal hölgyek bánatosan bajtják majd le ennek olvastára a »bajos fejecskéket«.

Különben a szerencsés megoldás az esetek 95%-ében regula.

Ha humoreszket irnak, akkor szerepel benne Kohn Miksa, kit az anyósa meglátogat és ezért örömeiben meg üti a főnyereményt. Becsületére vállalja a szerzőnek, Kohn anyósát nem üti meg, pedig rászolgálna. — Ekkor jönnek a ro-k ó h nok (ez szójátékhoz hasonlít) és nagy a muri. — Végre is kiszül, hogy Kohn jogtalanul vette fel a pénzt, mert

más Kohn-ra szolt, ezek pedig sokan vannak. (Pesten éppen csak 500) és így a történet tragi-komikusan véget ér.

— Egy heti javítgatás, fésülgetés után szép tisztaba leírja dolgozatát és dobogó szívvel állít be a redakcióba. Ott nyájasan lett fogadva, (a szerkesztő nem fizetven honorariumot, mindenkit egyaránt szivesen fogad) és ez feleborítja őt dolgozata atnyújtására.

Biztatják, hogy a szerk. üzenetekben majd megtalálja az ítéletet és a kedvező eredményre való tekintettel már előre is felvilágosodva érzi magát.

Titokban pedig névjegyeket nyomtat, min ez áll: **Üstökffy Jenő**

Üstökffy Jenő

a »Gyergyó-Miklós« »Hirharsona« belső dolgozó társa.

Ha a cikk beválik, nem lehet ismerni boldogabb embert nálánál. Bejár a redakcióba, ott fontoskodik, mellesleg korrigál és kiteszi a szerk. üzenetekbe, hogy p.:

— A királyi solymász, cz. pompás elbeszélést (— tők) név alatt Üstökffy Jenő belmunkatársunk írta.

Tárczáját 20-szor is elolvassa és minden tetszik benne neki, még a sajtóhibák is.

A lap többi munkatársaira pedig mely megvételével néz.

Mit, azok csak skriblerok, az a poeta szemtelenül csip idegen költőkötől, a vezércikk-író a »Nemzet«-ből táplálkozik, a közgazdaságot a Pester Lloyd adja ki és a t. Csak ő az eredeti tehetség.

Idők multával még hirre is tesz szert.

házasabálymódosítás között való junktimra sem fog valami nagy súlyt fektetni. Ez a junktim különben is eredetileg nem a kormány feltelet volt, hanem egyik ellenzéki nuncziumban merült először föl. A nunczium idevonatkozó része i. i. úgy szót, hogy a választási ügyekre vonatkozó minél több rendelkezésnek a kuriai bíraskodási javaslatba való fölvetelét koncedálja a kormány, annál mélyebbre menő házasabályi módosításokhoz járulnak hozzá az ellenzéki pártok. A junktim kérdése tehát meglehetősen közömbössé vált, ha és mihelyt létrejön a megegyezés az érdeemben. vagyis arra nevezve, mi lesz a kuriai javaslatban s miképp módosulnak a házasabályok rendelkezései.

Mindent összefoglalva a helyzet most az, hogy a kormány és az ellenzéki békétanács kölcsönösen még egy egy üzenetet vált, ezt pedig, ha nem vezet békéhez, nyomou fogja követni a királyi időntés, illetőleg a kabinet lemondó fölterjesztésének az elintézése. A szabadelyi klubban kétség-telennek tartják, hogy a végleges elhatározás előtt Széll Kálmánnak is audenciája lesz a királynál.

Prágából tudják hogy a Narodni Liszt az a titokzatos jelentést kapta Bécsből: A magyarországi személyiségek és ügyek között és az ausztriai személyiségek és ügyek között körülbelül két év óta különös benső összefüggés volt, olyformán hogy a magyarországi aktuális kérdéseknek kedvező elintézése egyuttal az ausztriai aktuális kérdéseknek kedvező elintézését is jelentette. De talán nem hiperbola, sem nem paradoxon, ha azt mondjuk, hogy ez az összefüggés éppen a zellenek zöjévé változott át, úgy hogy az ügyeknek kifejlődése Ausztriában és Magyarországon egyenesen bonnyodalmat idézhet elő. A cseh újságírás őszinteségéből és lojalitásából folyó kötelességünknek ismerjük, hogy a dolognak ezt az állását el ne titkoljuk.

S bár pesti lapok állandóan visszautasítják tárczáit, kiadott kötetére azonnal jelentkeznek aláírók és minden irodalmi kérdésben előljár. Mikor pedig a városi színházat felavatják, ő ir alkalmi szindarabot, elvezi a fővárosi vendégek hízog bókjait és azon biztatást, hogy a Kisfaludy-vágy a Petőfi-társaságba bevalasztják.

S bár ez mindig késik, a lapok forgalomban tartják a nevet és ő emelt fölvel setál estenként a korzón.

Sokat látni a gözmalmos nevelt leányával. — El is veszi. — Mint annak így is kell lenni.

Egy igazi író bankárlányt kap, vidéki író gazdag kereskedőnek a lányát.

A szegény lányok pedig maradnak a magunkfajta lateinereknek.

De ha nem panaszkodunk.

2. Vidéki poeta.

A tárczában vagy csarnokban elől szokott egy-két vers is jönni. Rendesen el se olvasak, legfeljebb az ábrándos képű leányzók, a szerkesztő szempontjából mégis jönnek, mint helybetöltők.

A poeta pedig egyre írja a verseit. — Mit törődik ő azzal, hogy olvassák-e vagy sem. — Fő, hogy a Hirharsona közölje.

Azutan az csak rágalom, hogy nem olvassák. Multkor is a gazdatiszték Teskájá pirulva rebegte el a »zöld angyalok« sonett-jenem bevezető sorait. Igaz, hogy már tovább nem tudta, de hát mikor szegényt annyira lefoglítja a felsőbb iskola és a tömérdek bázileendő.

Távol vagyunk attól, hogy szenzációt hajhásszunk s hogy alaptalan aggodalmat keltsünk, de elő akarjuk készíteni a cseh nemzetet, a melynek nincs oka a félelemre, akármilyen történik is elő akarjuk készíteni olyan eseményekre, melyek meglepetés-számba mehetnének, tenyleg azonban a válság eredményénél nem egyebek, mely még eddig nem érte el a csúcspontját, de már legközelebb el fogja érni.

Az ellenzéki pártkörökben tegnap is csekély számban jelentek meg a képviselők. A nemzeti pártban A p p o n y i Albert gróf is jelen volt, míg H o r á n s z k y Nándor kénytelen volt gyengelkedése miatt ismét a szobát őrizni.

A diskusszió főtárgya természetesen a miniszterek Bécsi utazása volt. — Azt hiszik hogy ez a bécsi ut mindenestre meghozza valamelyik irányban a döntést. A nagyobb többség abban a véleményben van, hogy ez az ellenzékre illetve az országra csak kedvező lehet. — A további harcot ezek kizártnak tartják és bizonyosra veszik, hogy B a n f y végre is indemityt nélkül tavozak állásából. — A holnapi ülés mindenestre már több világozságot fog vetni az eseményekre.

A béke bizottságot Szilágyi Dezső tegnap délután értesítette arról, hogy ma délelőtt 11 órakor adja át a kormány tegnapi választ. Ennélfogva a bizottság ma délelőtt újra összejő a képviselő házban.

BELFÖLD.

Az aradi püspök választás. Metiaou aradi püspöknek metropolitává történt megválasztása folytán legközelebb az aradi püspökség betöltése iránt fog a választási határnap kitűzteni. A szynodus tagjai, mint a K. E. jelentő, már megállapodtak a jelöltek nevében, még pedig Hamza, Mangra és Goldis képviselő személyében. Hamza a jelenlegi aradi püspöki helynök, jó hazafi és úgy a magyarság, mint tapintatossága által a románság előtt is közkedveltségnek örvend. Mangra a

Nem csekély szivszorongások közt készülnek a versekre. A kegyetlen szerk. üzenetek bany felhízalt reményt sírányítanak tónkre s bár a fok, mit a vidéki lapok alkalmaznak, nem magas, mégis tömérdek vers kerül a papirkosárba.

A verstant előzetesen bevagni minden poétairó kötelességének tarja. Majd azutan méri a szóttagokat. A rimekre is nagy gondot fordít. Ma már a vala-vala korszak letűnt.

Legnehezebb mégis poétikus képet találni. A hókebel, ezüsthang, sylphidi természet, ózkarcsu, rózsaszál nagyon kopottak és gyanusak.

Ha már egy-két verse jött, beküldi a szépirodalmi képes lapoknak, A kemény kritika nem sújtja le, sőt ellenkezőleg. A folytatást hívja ki nála.

Előszertettel szavalja verseit a kocza zsurokon s társas összejöveteleken. Léngő ütökével s szeazélyes nyakkendőcsokrával feszi s jó tánczos. A mellett, hogy poeta, még jó evő is. — Minden banketten ott van és potyan. Elkéri a szerkesztősegi jegyet, avval megy.

Itt szokta ékesen felköszönteni a főispánt (s felebbvalóját) s alispánt és a jutalom rendszert nem is marad el.

Mikor már megházasodott, kevesebbet ír és verseit összegyűjti. Rendesen akad elég előfizető is.

Igen jó fiu és csak a tárczairóra haragszik, mikor kissé hosszabbra nyult tárczájával kiszorítja őt a lapból.

memorandum pör idejéből híressé vált agitátor, kinek csak a román tulzók körében van híve. Goldis jelölése a Bihar-megyének obájára történik. Legtöbb eselye Hamzának van, ha a jelenlegi karánbessi püspök, Popea nem aspirálna az aradi püspökségre, kire a tulzók mind rászavaznának.

Az 1900. évi párisi nemzeközi kiállítás magyar tört. bizottsága tegnapelőtt d. u. 5 órakor Széchenyi Béla v. b. t. elnöklete alatt tartott ülésében elhatározta, hogy 6 cs. es ap. kir. Felsege elé küldöttsegileg járul oly célból, hogy a legfelőbb tulajdonban levő magyar műemlékek érdekesebbjeit a kiállítás részére átengedni kegyeskedjék.

Lukács Béla kormánybiztos ismerette ezutan a bizottsággal a külön magyar pavillon letesítésével összefüggő kérdéseket és bemutatásra kerültek a pavillonnak Bálint és Jambor műépítészek által elkészített tervei, melyeket a párisi igazgatóság is már változatlanul elfogadott.

Szalay Imre nemzeti muzeumi igazgató tájékozsította a bizottságot a pavillon belső díszítésére felhasználandó motívumokról és a végreh. biz. egyes munkálatairól. Érdekes képet nyújtott Herman Ottó az ősfoglalkozások kiállításáról. Az összegyűjtött tárgyakat legközelebb közszemlére fogja bocsátani.

Végül érdeke-en fejtegette Thalóczy Lajos dr. azon tervét, hogy legeredetibb intézményünk, a magyar huszárság története és hatása az európai könnyű lovasság fejlődésére, illetve a külföldi huszárságok alakulására miként volna bemutatható és felhatalmazást nyert a bizottságtól ezen anyag feldolgozására.

A sztrájkoló földmives munkások helyzete. A szocialista földmives munkások közt a nyaron az ország több részében erős mozgalom volt abból a célból, hogy minél magasabb bért erőszakoljanak ki a munkaadóktól.

Ez a mozgalom több helyen sztrájkra is vezetett. Ilyen sztrájkot rendeztek annak idején a bac-madarasi szocialista földmives munkások, mely most érezteti a hatását. Mint Bács-Madarasról írják, a sztrájkban részt vett munkások akkor munkát nem vállaltak, telre ugyszólván semmit se kerestek s most a legnagyobb inségnek, — sőt ha hamarjában segítség nem érkezik, az éhhalálnak vannak kitéve. Kétszáz család van kenyér nélkül; legnagyobb részük koldulásból tengeti életét napról napra. Az utcán koldulja össze a becses faatot magának s gyermekeinek a szocialista mozgalom nyári vezetője; Csiztalan József is.

A nyomorral küzdők már többször fordultak a berlókhöz, földbirtokosokhoz, hogy bármily csekély napszám mellett is dolgoztassak őket, de hiába; ezek — nagyon helytelenül — nem tudják vagy nem akarják megbocsátani a szerencsétleneknek a sztrájkot. Ime, ez a népholdogító szocialista apostolok buzgó működésének általunk előre könnyen megjósolható eredménye. És a felre vezetett nép még saját karán se tanul, Most is gyülekeztek Zentan a szocialista földművelő munkások. Talán illetékes körök még idejében megakadályozhatnák, hogy e mozgalomnak is ily eredménye legyen. A szocialdemokrata párt központi vezetősége pedig most mélyen halgat.

Eikárhoztatható azonban a munkaadóknak azon bocsánatot nem ismerő ridegsége, vagy bosszuerite is, mert az sem erkölcsileg, sem gazdaságilag nem alkalmas a munkások és munkáltatók közti szakadás betöltésére, sőt ellenben azt még inkább táglítja.

KÜLFÖLD.

Harca a bolgárok és szerbek között. Pritep maczedon községben a bolgárok és szerbek között legutóbb véres verekedés történt, melynél több embert megöltek, többeket súlyosau megsebesítettek. A különben is ellenséges indulatú két néptörzs közt az összetűzésre azon hír szolgáltatott okot, hogy egy szerbet állítólag megöltek, a török rendőrség is közbelepett és számosakat letartóztattak.

A Jogász és Tisztviselő-kör jelmezestélye.

A Jogász és Tisztviselő kör tegnap egyik legszebb napjait és sikereit érte meg. Már régóta kedveltséggel bírnak jelmezestélyei, melyen az elite hölgy és férfiközönség nagy számmal szokott megjelenni és ma is beigazolva látnak a közönség előszeretettel. A fardhatlan rendezőség Dobieczy elnökkel az élén tündérkertet varázsolt össze ez estére a Bika termébe, a termeket viragdizs lepte be, a drapériák a mellektermeken felülített fenyőfák azonos levegőjükkal kellemes benyomást gyakoroltak. Maga a terem a telt paholyokkal, a szabbnél szebb jelmezekbe öltözött hölgyekkel s részben férfiakkal változatos képet nyújtottak, a Magyarok zenéje ábrándos hangulatba ringatott és egyet éreztünk azokkal, kik kiabálták:

— Hogy volt!

A bált a jelmezestély menete nyitotta meg. — Igen sokan vettek részt a táncokban, szünóra után pedig egész hajnalig folyt a multság. Egyes feltűnést keltett jelmezestély leírását a névsorban is megjelöljük.

A bálon megjelent hölgyek névsorát a következőkben adjuk:

Zádor Vilma (csipkerózsza), Ádám Tinka (N.-Kőrös), Asbóth Vilma (virág), Bethlen Sarolta grófné, Bay Mariska, Bognár Matild, Bognár Davidné, Biazini Gizella, Bódogh Zsigmondné, Budai Gyuláné, Bészler Karolyné, Buzás Miklósné, Bahunek Jolán, Bahunek Ignáczné, özv. Bekényi Ottokárné, Balogh Teréz (Nagy-Károly), Bosznay Gabika (regatta), Bosznay Karolyné, Benedek Erzsike (Tokaj), Bay Lenke (nógrádmegyei parasztlány), Budaházi Sz., (magyar parasztleány), Dr. Barkányi Emilné, Baróthi Beláné, Baróthi Gabriella, Boczán Elemerné, özv. Balogh Sándorné, dr. Benedek Jánosné (mókus costum), dr. Brukner Ernőné, Balogh Vilmosné (fehér rózsaszinnel), Berzöffy Vinczéné (ampir), Csáthy Irma, Csáthy Karolyné, ifj. Csanak Józsefné, özv. Csepey Miklósné, Cseresnyés Luiza, Csanak Jánosné, Csapó Atiláné (buzza virág), Dobieczy Sándorné, Deli Imréné, Davidházy Mariska, Demetrovics Pálné, Dégenfeld Mária grófné, Ericz Otília és Jolán, Ericz Giza, Erber Margit (baba), Emmert Antalné, Emmert Anna, Fehér Olga, (erdő szellem), Fischer Anna, Farkas Albertné, Fried Lajosné, Fried Berta (hajdu leány), Farkas Etelka (kukta), Füleky Pálné, özv. Flachbart Andrásné (Lőcse), Fráter Irma (Álmod), Regatta jelmez), Fráter Zoltánné (Álmosa), Fényes Irma (bolya, Tokaj), Gaszner Karolyné, Göttl Nandorné, Geressi Kalmánné, Gödényi Ida (rococó) Gödényi Józsefné, Györfly Aladárné, Horvath Málka (Székelyhid — spanyol tánczosnó), Dr. Horvat Karolyné (Székelyhid) Hilf Etelka, Hunyor Annuska, Horvath Melani báróné (Szaranelia), Horvath Mariska, özvegy Horvath Mihályné, özv. Heder Lajosné, Igyártó Sándorné, Jabloneczay Gizella, Dr. Jányi Istvánné, özv. Joó Istvánné, Joó Irma, Juhasz Józsefné, (H.-Palyi) Juhasz Izabella, Juhasz Ilona, Huzli Luiza, Kovassy Sarolta (tavasz) Keresztifalvy Antalné, Dr. Körössy Kalmánné, Karacsony Otília, Koncz Ákosné, Kolbenhayer Kalmánné, Kemény Karika, Dr. Kemény Morné, Dr. Kalmár Barnabé, Körössy Gizella, (tel), Kalmánczhey Zoltánné (baba), Dr. Király Ferenczné, Király Irén, Kovács Emília, (krizantim) Konkol Jánosné, Kiss Kalmánné (Nagy-Kőrös), Kiss Áronné, Kondor Emma, (pipacs) Kondor Lajosné, Kölcsey Sándorné (pompadour) Kölcsey Pirooska, Kleeberg Valéria (spanyol tánczosnó), Kleberg Osvaldné, Kozma Martonné (Csap) Körössy Karolyné, (Nagy-Varad) Loyka Sarolta, Laszka Iloné, Róza, (secession) Laszka Eliza (Direktoai), Medve K.-né, Muharosi Irén, (Japan leány) Muharosi Jánosné, Medgyesy Pirooska (vadrozsa) Moicsányi Jánosné, Muraközyné, Miklósy Anna (keleti nő) Miklósy Rózsika (Spanyol tánczosnó), Miklósy Gy.-né (N.-Károly), Miskoczay Jánosné és Lajosné, Dr. Nagy Lajosné, Nagy Ilona (angyal), Nagy J.-né, Olesniczky Emilia, Orosz E.-né, Dr. Potomcsnik Ignáczné, Pavelkó Jolán,

Petil Ottokárné, Pongrácz J.-né, Pongrácz Emma, Póka I.-né, Papp Mariska, özv. Papp Lajosné, Pünkösdy Margit, Pünkösdyne, Raiczyl Iona (dohány tündér), Raiczyl Vilmosné, Rickl Pirooska, Szilágyi Imréné, Szentkirályi Tivadarné, Szeghó Ida, Szikszay Lajosné, Szikszay Irén (Nyár) Szabó Zsigmondné, Siegmith Frida (spanyol tánczosnó), Siegmith Irma (ampier), Szutor Ferenczné, Stenczel Lajosné, Stenczel Irma (spanyol tánczosnó), Stenczel Laura (tiroli leány), Szikszay Gyuláné, Szikszay Margit, Sámi Beláné, Szentivanyi Ilona, (civis leány) Szoboszlay Sándorné, Scholcy Ilona, Szabó Lajosné és Szabó Miklósné, Stein Zsigmondné, Székely Ferenczné, Soprony Karolyné, Soprony Katinika, Szallay Józsefné, Szabó Antalné, Szabó nővérek (pillangók), Szuchányi Margit (Ivácskaról), Tóth Beláné, Torday Gaborné, Tömösváry Ella, Tikos Istvánné, Tóbi Pepita, Török Pirooska (vadrozsa), Török Péterné, Tóth Aurélné, Tóth Kalmánné, Tikos Mariska dr. Tüdös Jánosné, Udvarhelyi Gezané, dr. Ujfaluassy Józsefné, Ujfaluassy Mariska, Unger Gusziánné, Unger nővérek, Ujhelyi Andrasné, Vértés Helén, Wolf szazadosné, Wilhelm Emilné, Varga Ferenczné, Vecsey Zoltánné, Vimmer Józsefné, Vimmer nővérek, Viski Klárika (fehér szegfű), Viski Ilona, Vass Antalné, dr. Varga Emilné, Vidovics Pirooska (szoroszé), Zirnufus Anna (francia pásztorleány), Zivuska Irén (kéményseprő), Zivuska Mariska (spanyol tánczosnó).

Jelmezestélyen megjelent férfiak: Sick Elemér műszázadvégi gavallér, Kalmánczhey Zoltán pólyas baba, br. Wangenheim Gyula Plutó az alvilág istene, Mohacsi János rokokó styl, Debreczeni J. kurucz huszár, Szabó J. mesebeli herczeg Dóczy J. Vandyk, Dóczy Emil auguszt bohóc, Árvay Béla piero, Rédl Siegfried 16 zsemélével, fakalakkal és habverővel decorált fészakács, Laszka Ilona Oszkár Othelló, Dr. Benedek János mephistó, Maté Laszlo, Farkas Mihály, Sipos Béla és Ady Endre hírlapírók tengerész costumben, Dr. Szücs Geza angyal.

Hajduvármegye közgyűlése.

— [Saját tudósítónktól. —

Debreczen, 1899. febr. 15.

Hajdu vármegye ma tartotta az idei első rendes közgyűlést gróf Dégenfeld József főispán elnöklése alatt. A megye bizottsági tagok nem nagyon érdeklődtek a gyűlés iránt, ami tekintve egyes tárgyak fontosságát eléggé csodálatos jelenség.

A tárgysorozatban kiűzött pontozatokat egymásután a legnagyobb egyhanguságban morzsolák le, kivéve a szenyirat tárgyalását, amely elég zajos volt.

A főispán a gyűlést 9 órakor nyitotta meg, rövid beszéddel üdvözölve az egybegyűlt közgyűlést.

A tárgysorozat első pontja az alispáni időszaki jelentés volt, melyet egyhangulag tudomásul vett a közgyűlés.

A tárgysorozat két jelentéktelen pontja után felolvastatik a kultuszminiszter leirata, mely H.-Böszörmény városának Kossuth Lajos emlékére letelepített alapítványaihoz a törvényhatóság jóváhagyását kéri, amit a közgyűlés minden eltervetés nélkül megad.

Böszörmény városnak és Hajdu vármegyének két hűtlen hivatalnok sikkasztását illetőleg történeti határozatát a belügyminiszter jóváhagyván, a vármegye, mint felperes, a perletét határozta el.

Rásó Gyula alispán jelenti, hogy Csapó István elhalálozásával az állandó bíráló bizottságban egy tagsági hely üresedésbe jött. Az alispán a megüresedett helyre Soltész Farkas bizottsági tagot terjeszt elő, akit a közgyűlés egyhangulag megválasztott.

Ugyancsak alispán jelentése folytán elrendeltetik az új választás a dorogi és hadházi választások megsemmisítése folytán még mindig üresedésben lévő bizottsági tagsági helyek betöltésére nézve.

Az elhalt Csapó István közg. bizottsági tag helyére az új választás elrendelése után beadott szavazatok szerint a megüresedett helyre Bogdán Gábor választott meg.

A szenyirat.

Azután Debreczen város azon szenyirata került tárgyalás alá, melyben az országgyűlés képviselőháza szabadelvű párt többségéből alakított magyar felelős kormányzat bizalmat szavazó feliratahoz való hozzájárulást és hason szellemű felirat intézkedését kéri.

Az állandó választmány indítványozza, hogy az atirat Torontál vármegye rokon atiratával együtt tárgyalassék s mindkét atirat tudomásul vétessék. A közgyűlés külön tárgyalta Debreczen város szenyiratát, melyet Lengyel Imre h-szoboszlói tábla bírú igyekezett semmitmondó és üres bombasztokban bővelkedő beszéd kíséretében elfogadtatni.

Heves vita után szótöbbséggel elfogadták Lengyel indítványát, Lengyel azonkívül az állandó választmány indítványát oda kéri módosítani, hogy Hajduvármegye feliratilag tejezse ki bizalmát a kormányelnök br. Bánffy Dezső iránt.

Az indítványt, mely hosszas vitát provokált, a mameluk pártiak csak nagy erőfeszítéssel tudták keresztül vinni.

Hajduvármegye és a törvénytelen állapot.

Hevesvármegye hazafias atiratát illetőleg a közgyűlés kimondja, hogy az indítvány felett napirendre tér.

Ezek után joggal kérdezhajtuk, hol vannak azok az idők, a midőn Debreczen városában a hazafias lelkesedés lángja égett a szivekben és a politikai meggyőződést nem lehetett megvásárolni!...

Apróbb ügyek.

Az állandó választmány javasolja, hogy Hajdu-Böszörményben hordó-hitelesítő hivatal allittassék. A javaslatot a közgyűlés elfogadta s a határozatnak jóváhagyását végett való elterjesztését elrendeli.

B.-Ujváros szabályrendeletét több módosítás eszközés végett visszaküldeni javasolja az állandó választmány. A közgyűlés a javaslatot elfogadja.

A főszámvevő tudomásul vett jelentését után, több tárgy nem lévén, a főispán a közgyűlést 11 órakor bezárja.

HIREK.

Farsangi naptár.

Február 18. Szélesversenyvel egybekötött nyomdász bál a »Margit fürdő« táncstermében.

Február 25. Az izr. jótékony nőegylet »debreczeni vásár« mulatsága a »Bika« disztermében.

Február 25. Jogász tancsestély a »Margit-fürdő« táncstermében.

Cserhalmy József

1846. Jun. 29. — 1899. Febr. 15.

Született 1846 Junius 29-én »Baldog asszony« községben, Mosony megyében. A kegyes tanító rendbe belépett 1870 október 20. Áldozó pappá szenteltetett 1872 augusztus 20. 28 évi működése alatt, Lóvan, Nyitrán, Satoraljaiújhelyen, Budapesten, és Debreczenben tanított, a debreczeni haznál 10 éve igazgató és házfőnök, mely idő alatt főigazgató helyettes is volt. 25 éves tanári jubiliumot 1896-ban ünnepelték meg. Beteges másfél éve, mely idő alatt többször hosszabb ideig fektült ágyban. Így a múlt év december havának elején (9-én) is agyba dőlt, melyből többé fel nem kelt. Ma éjjel 3 órakor meghalt tudó vizenyőben. Temetése holnap delután lesz 4 órakor. Pénteken délelőtt 9 órakor gyászmisét tartanak lelki üdvéért.

* Hamvazó-Szerda. Az ember vigad; s jövedveért vezeklik, mintha életcéljával el- lenkeznék a derült élet s vigadnia bün volna. A farsang után a vezeklés ideje ma Hamvazó- Szerdával kezdődik s tart 40 napig. Felhang- zott a bőjtől r. kath. keresztények templo- maiban ma a vezeklésre intő igék: „Memento pulvis es et in pulverem, reverteris“ — „Emlékezzél! . . . por vagy es porrá léssz!“ És a bűnbánók mellökét verve; fejökre hamvat hintenek. Mily megható! De hát mindez kül- sőség, mert a helyes élet az örömtől nem időlegés elvonatkozásban hanem azok bölcs mértékletességgel való élvezésében s a netalan elkövetkezé rosz napok kitaró munkassággal jobbra fordítási törekvésben, vagy elfordíthat- lan esetben békes és istenben megnyugvó el- tőrésében áll.

* Közgyűlés. A debreczeni Kölcshö- Segélyző egyesület mint szövetség évi rendes közgyűlését vasárnap d. e. 10 órakor a város háza nagytanács termében tartja meg. Az igazgatóság felhívja egyesületi tagjait, hogy a törölások elkerülése céljából szavazati igá- zólványukat az egyesület hivatalos helyiségé- ben (Kossuth-u. Zádor ház) e hó 18-ig ok- vetlenül vegyék át.

* Meghívó. Debreczeni Munkás Dal- egyesület 1899. évi február 19-én délután 5 órakor az egyesület otthonában (N.-Csapó-utcai ipariskola) tartja évi rendes közgyűlését, a következő tárgysorozattal: 1. Évi jelentés az 1898. évről. 2. Számvizsgálók jelentése. 3. Költségvetés. 4. Tisztújítás. 5. Indítványok.

* B. Ruzsinszky Ilona Debreczenben. A debreczeni hírlapírók színhazi estélyök érdekében széle-körü intézkedések tettek s napról-napra azon fáradsnak, hogy a gazdag műsort meg vonzóbbá, még érdekesebbé tegyék. Ilyen érdekes, vonzó és nagyérdeklődésre váró szám lesz B. Ruzsinszky Ilonának, a debre- czeni színház egy év előtt ünnepeit prima- donnájának énekszámá. Az aradi színház pacsirtája eljőn hozzánk és es- télyünkön énekelni fog. — Azt hisszük Debreczen közönsége, a mely szeret- telteket B. Ruzsinszky Ionát s az ő cso- latos szép hangját feledni nem tudja, ezt a hirt örömmel fogadja s annak idején sietni fog megtölteni a színházat, hogy újra hallhassa B. Ruzsinszky Ionát.

* Megszökött rabgyerekek. Nyitrászky Tamas és Szabó Kálmán nevű ismeretes tol- vajok a III. kerület börtönéből — hova is- méltelen elkövetett gonosz cselekedet aran jutottak, tegnap d. u. megszöktek. A szökést ugy követték el, hogy a pincze ablaka alá t kováják a téglát s az így keletkezett lyukon kibujtak. A szökést csakhamar észrevette a rendőrség és utána iramodott a menekülő fic-uroknak, de csak Nyitrászkyt tudták el- csipni. A gyorsabb lábú Szabó elfogott társa állítása szerint — Böszörmények vette útját. No ezek is jól haladnak a czimeres gazember- titula felé.

* Légett tébolyda. M-grenditő és iga- zán remes szerecsétlenség hírére hozza egy távirat tui a tengerről, N e w - Y o r k b ó l A New-York államban levő y a n k t o n i tébolyház reggel k i g y u l a d t és t e i - j e s e n e l h a m v a d t. Irózatos volt a hatás, a melyet a tűzvész a tébolyda sze- rencsétlen lakóira gyakorolt. Még reggeli ál- mukban lepte meg őket a vész s mikor a hó- seg, a füst s az égő tetőzet recsegése félreis- merhetetlenül feltárta a veszedelmet, leirha- tatlannal riadalom támadt. Az elmebetegek keletkezésükben szilaj baraggal rontottak a bezárt ajtóknak, mert a tébolyda betegeit a legszigorubb felügyelet alatt s mindig gondo- san elzárva tartották. Majd az ablakokban jelentek meg, örült hadonázással s sikoltozás- sal követelve megmentésüket. Ezalatt verfa- gyszó latványosságban sem volt hiány. — Egyes örültek gyönyörrel szemlélték a tűz- kyors terjedését s a roppant hőseggben dek- lamálva es ujjongva a tüztengerbe rohantak. A felügyelő és ápolószemélyzet még az első ijedelemben elmenekült. Az ezek által tárva- nyitva hagyott ajtókon, kik odataláltak meg- szöktek az elmebetegek is, am azok, kiket magánczellába zárva ért a veszedelem, a lán-

gok között letek halálukar. A lezuhanó ge- rendák, a füst s a beomló falak sok szeren- csétlent váltottak meg az élettől. New Yorki táviratunk azt mondja, hogy tizenhét örült pusztult el a tűzvész következtében. — A szerencsétlen elme betegek iránt, akiket a s r s i l y borzasztó módon tizedelt meg, álta- lános a ré-zvét és szánalom az Egyesült-Álla- mokban.

* Halálozás. Mint részvétellel értesülünk Fried Ignáczné urnó hétfőn éjjel jobblétre szenderült. Az elhunyt ritka nemes lelkű urnóben Békés Sándor dr. ügyvéd, Békés Márton, Békés Adolf, Békés Emil, Békés Lajos kereskedő és Bekés Gyula színművész édes anyjukat gyászolják. A halálesetről a család a következő gyászjelentést adta ki: Fried Ignácz mint ferj; Békés Márton es neje Kohn Fanny, fiokkal Lászlóval; Békés Adolf es neje Ehrlich Ilona, fiokkal Kálmánnal; Békés Emil es neje Frankovits Regina, Békés Lajos es neje Mandel Margit, Dr. Békés Sándor, Békés Gyula; Fried Gizella férjével Mandel Lipóttal, Fried Ida es Lilla az összes rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk forrón szeretett neje, a legönfeladozóbb anya, a leggyöngébb anyós, nagyanya es jó rokonnak Fried Ignácznének elete 58-ik, házasságának 40-ik évében, hosszu es győtrő kinszenvedés után, folyó hó 13-an éjjeli fél 12 órakor tör- tént gyászos elhunytát. Megboldogult drag- haiottunk hült telmei folyó hó 15-én délután fél 3 órakor fognak a gyászbazból Varga- utca 11. szám) az izraelita sírkertben örök nyugalomra tetetni. — Áldás es örök nyuga- lom várjon kimerült, nyugalomra váró porhü- velyére!

* Belehalt szerelmébe. D r a v e t z k y Béla székelyhidi földbirtokos es nyugalmazott főszolgabíró híres szépségű fiatal lánya Etelka szerelmes volt egy budapesti közös ház-sze- beii főhadnagyba. A leány csaladja azonban ellen-nezte ezt a házasságot. A leány, ki már elkövetett egyszer öngyilkossági kísérletet, gyufaoldatot ivott es a mérgezésbe belehalt.

* Eljegyzés. Fischer Albert Tasnádról eljegyezte Schwartz Adolf mészáros leányát Jeni kisasszonyt.

* A kisczelli panama. A kisczelli szen- zációs takarékpénztári panamának az a sajnálatos eredménye is lehet, hogy a föld- mívelő nép ellenséges indulatát felveri az urak ellen, sőt a szunyadó antiszemizmust is könnyen lángra lobbanthatja. Ugy haljuk azonban, hogy a takarékpénztár legutolsó mérlegében kitüntetett betetek nem felelnek meg a való-agnak s nincs a kis-czelli taka- rékpénztárban annyi betét, a mennyit a mér- legbe felvettek. Hamis könyveknek, a való- ságnak meg nem felelő tételei szaporították a betétösszeget egy millió készszázezer forint- ra s ha kevesebb a betét összeg, ugy a békés kibontakozásnak könnyebben megtalálhatják a módját azok, a kik e mozgalomnak élén ál- lanak. Találják is meg, mert az ilyen törte- netek a takarékpénztárak iránt a bizodalmat megsemmisítik s az osztály harcztot merge- sebbe teszik.

* Kolozsvári mandátum. Pazmándy Dénest Kolozsvárt nagy lelkesedéssel fogad- tak. A programbeszéd vasárnap d. u. volt a Torna terem nagy termében. Mar 2 órakor nagy tömegekben gyűlt-k a választó polgarok es az ifjusag, ugy hogy 3 óra előtt már a nagy terem, karzat es az összes mellékhe- lyiségek zsufoltság megteltek, annyira, hogy sokan már egyáltalán nem juthattak helyhez s a külső téren es az udvaron foglaltak állá- t. Benel Ferencz pártelnök nyitotta meg az ülést, utána Pazmándy szóított, kit küldöttség hívott meg a terembe. Beszéde óriási le- kedést keltett; a következő szónok, Varadi Aurél csak perczek mulva juthatott szóhoz az éjenzéstől. Beszéltek még Bethlen Bálint gr, is viharos éjenzés közt. A gyű es Benel záró- beszédevel végződött. Pazmándy megválasztása a közhangulatból itélve igen valószínű.

B a r t h a Miklós, kit influenzája a szobához köt a kolozsvári k nagy sajnála ara a mint pedig jelazve volt, nem mehetett le Pazmándy támogatására.

* Színházi hír. Tekintettel arra az ér- deklődésre, melylyel a közönség Herczeg Fe- rencz G y u r k o v i c s l e á n y a i t fogadta, a színház igazgatósága Vasárnap es- tere is kitűzte a darabot előadásra; ugyan- ekkor délután leszállított helyárakkal Veró György kitűnő operettejét, — a Virágcsatát adják.

* Oláh új főhadiszállásnak választották ki Nagy-Váradot az oláh izgatók. E pontot ugy látszik topografiai szempontból is kedve- zőnek tartják arra, hogy miután Magyaror- szág erdélyi reszet a Királyhágóiz meghódi- tották, innen meghódítsák a Tiszáig. Tehat nem Nagy Szeben es idekinn nem Arad már az izgatási központ, hanem — Nagy-Várad. Hisszük azonban, hogy e város hatósága es hazafias lakossága mindent megtesz arra nézve, hogy dicső I. László királyunk városát ne fertőztessek meg a Magyarország egy- ségének es a magyar politikai nemzétnek ellenségei.

* Báró Bánffy miniszterelnök fia, Ferencz báró menyaszonya, Petricherich Horváth Ida urbölgy Debreczenben Löfkovits Arthur ékszerész-nél rendelte összes ezüst es ékszer-kelengyejét. E műveszi kivitelű dolgokat Löfkovits üzletében kiállította. Ekiatásabb példa alig lehetne, hogy ha értékes czikkeket jól akarunk beszerezni, nem kell azért Pestre vagy Bécsbe fáradsunk, megkapjuk azt itthon is.

Százévesek klubja.

Amerika a furcsaságok hazája. A yan- keek szabad levegőjében felburjánzik a nem- zeti élet legpompásabb viragai mellett a fur- csaságok mindenféle neme es minden ötlet megtalálván formáját, hosszabb, vagy rövid ideig, de polgarjogot nyer a társadalomban. Nincs abban tehát semmi meglepő, ha most megalakult New Yorkban a százévesek klubja. A klub, amint egy ottani új-ág írja, oly alapszabályokra kötelezi tagjait, amelyek azoknak rendkívül hosszú életet biztosítanak, — A klub programja megigéri a tagoknak, — hogy száz évig, sőt még azon felül is el- hetnek, de hogy miben áll az ilyen öregség titka, aztat csakis a beavatottaknak arul- ják el.

Azoknak, kik be akarnak lépni a klub- ba, nincs más kötelességük, mint pontosan megfizetni a tagsági díjat s ünnepeyesen meg igérni, hogy ugy elnek majd, mint az alapsza- bályok előírják, Százéves emberek tisztelet- beli tagjai lehetnek az egyesületnek, melynek ez a hivatalos czime »Százévesek Klubja.« A csodálatos társaság megalapítója Georae Smit es New-Yorkban a Liberty Street 444 sz. a. lakik. Az Egyesült-Államok több ismert nagy- sága jelentette már ki, hogy tagja lesz a Száz évesek Klubjának, köztük a Merrimac első- lyesztésével világhíre vergődött Hobson kap- tány, Thomas Wilson tábornok, Herwy Adams ezredes, Mrs. May Ba-ks, Stacey a hollandi nők nemzeti társaságának kincstár- noka. William Witkins Kenly az amerikai forradalom fiának titkára, doktor Walon stb. Dr. Walton egy újságíró előtt így nyilat- kozott:

— A mi célunk főleg az embereket arra utasítani, hogy élvezzék életük minden óráját, min en pillanatát. — Manapság az emberek nagyon gyorsan öregednek.

Ötven éves korában a legtöbb ember megkövéredik vagy pedig elzsirosodás folytán degenerálódik. Sok ember csak az érzeki gyönyöröknek él.

Mindenkinek arra kell törekednie, hogy minél hosszabb életü legyen. Indiában voltak emberek, akik 150 esztendeig éltek.

Abban a prospektusban, amelyet a klub megalapítói szétküldtek, az áll, hogy a föld lakóinak negyedresze 6 éves kora előtt hal el, a fele alig éri meg a 16 esztendő és 100 közül csak 1 tölti be 65-ik életévét.

A Százévesek Klubja, így a prospektus magára vállalta, hogy alaposan tanulmányozni fogja a »hosszu élet« problémáját ugy szat- lemi, mint fizikai tekintetben, figyelemmel az öröklésre es környezetre.

Öt dollárt fizet éventi az, aki belépni óhajt a klubba, melynek élén két newyorki bíró Noah Davies és Roger A. Pyov alapított. Mind a kettőn túl vannak a 70-en és mikor 70 éves korukat elérve kénytelenek voltak megvalni a bírói székeltől, ügyvédi irodát nyitottak.

A klub legfontosabb szabályait kalapjuk belésébe ragasztva hordják a tagok:

Naponként 8 óra hosszat aludj a jobbfelében, télen-nyáron nyitott ablak mellett. A szobák ajtaja élé spanyolfalat állíts.

Az ágyadat töld el a fal mellől.

Minden reggel fürdöj meg langyos vízben, de hideg douchet ne használj.

Kevés és jól megfőtt húst egyél, lehetőleg kerülj az alkoholikus italokat.

Sokat járj a szabadban.

A napi foglalkozásban keress a változatosságot, időnként végy magadnak szabadságot és légy mértékletes.

A klub a hosszú élet tudományáról pazar nagylelkűséggel kíván gondoskodni. Olyan könyvtart akar berendezni, amelyben együtt lesznek az ember egészségével foglalkozó értékes könyvek és iratok, nem feledkezve meg az indiaiak, egyiptomiak, a régi zsidók és a modern orvosok elmélet-iról.

Egy gyűjtő irodát is alapítanak, mely összeszedje az adatokat arra nézve, hogyan élnek a föld hosszú életű emberei. Szóval az alapítók elég komolyan fogják a munkához és ugyanezt a komoly-ágot követelik meg azoktól is, a kik nem vallják a szerelmes bojtárral!

Jobb lesz nekem ott a sötét hant alatt. Hol nincs bánat, hol nem faj a gondolat.

Aki megszegi az egyesület alapszabályait, vagy kora halálával lerontotta a kalapbélésbe ragasztott «hasznos tanácsok» hitelét, töröltek a Százévesek Klubjából.

Színház.

Műsor:

Csütörtökön: Zsidónő opera.

Pénteken, február 17-dikén általános bérletszünetben: Jótékonyvezélu előadás a Fröbel-gyermekkert és az Erzsébet szeretetház javára.

Szombaton, febr. 18-án bérletszünetben: Ugyanez.

A Gyurkovics leányok.

Herczegh Ferencz kitűnő bohózata tegnap másodszer került színpadra. A közönség az utolsó zugig megtöltötte a színházat és kitűnően mulatott a bohókás szituációkon, a sziporkázó szellemes ötleteken és a pompásan megrajzolt alakokon. Az előadás elég gördülékenyen folyt le, csak a harmadik felvonásban észleltünk ismét kínos szüneteket, sőt néha attól tartottunk, hogy meg is akad az előadás. Ezt a felvonást nem ártana még egy párszor átpróbálni, legalább ebben is jó összejáratást tudnának produkálni a szereplők.

Komjáthy és Szabó Irma váltak ki a keretből. Az előbbi Radványit játszotta sok természetességgel, az utóbbi pedig Miczikét bájosan, kedvesen. Odry Árpád (Sándorffy) feszes tartásával és kezdetleges mozdulataival alaposan elrontotta szerepét.

I R O D A L O M

A legújabb halhatatlan. A francia akadémia választás útján tegnapi töltötte be a Gladstone halála folytán megüresedett külföldi tagsági székeit. Egyhangulag Luigi Luzzattit, a jelenlegi olasz kincstári minisztert választották meg Gladstone utódjává. Az akadémianak összesen csak hat külföldi tagja van.

A borvizsgálás.

Egy esti jap híresztelése szerint a földmiveli-ügyi miniszter elrendelte volna, hogy a miniszterium épü etében levő hivatalnok-szövetkezet pinczéjének borait is vizsgálják meg, továbbá az ottani pinczemeszter a készletben levő összes fajborokból mintát küldött volna az orsz. vegykísérleti állomásra, a hol kiderítették, hogy a szövetkezet fajborai mind hamisak.

E közleményre vonatkozólag a magyar köztisztviselők fogyasztási szövetkezetének igazgatósága kijelenti, hogy a szövetkezet borait nem a földmiveli-ügyi miniszter, hanem maga a szövetkezet vizsgálta meg, az összes borai közül az orsz. vegykísérleti állomás — az Engel-féle boron kívül, melyre nézve maga a szövetkezet tette meg a feljelentést a kerületi kapitányságnál — csak is a két legolcsóbb fajta asztali bort találta gyanusnak, a szövetkezet fajborai közül egyetlen egyet sem. A szövetkezet minden vásárolt bort vegyvizsgálat alá szokott vettetni s épen ezen eljárás eredménye volt az Engel-féle pécsi czég ellen tett feljelentés is.

Nyilatkozat

A napilapokban itt-ott közölt azon állításokkal szemben, mintha a hazai borok bírálatára bizonytalan alapokra volna fektetve, a következőket jelentem ki:

1. Magyar borok elég nagy számban lettek elemezve s ennél fogva a magyar borokra vonatkozó elegendő kísérleti adatokkal rendelkezünk, hogy azokat külföldi adafoktól függetlenül is el tudnánk bírálni.

2. Az európai szakemberek által általánosan elfogadott határozások, illetőleg borbírálati szabályok is alkalmazhatók, kivált olyan természetű hamisítások kiderítésére, mint a minőkkel rendszerint dolgunk van. Ezen borbírálati szabályok különben már nemzetközi szaktervezleteken is tárgyalattak a nélkül, hogy ellenük komolyabb kifogások emeltek volna. Alkalmazhatóságukat különösen magyarországi borokra, ezrekre menő analíziseink igazolták.

3. Azon állítás, mintha a peronosporas, ragyás, jégvert stb. szőlőkből származó hamisított borral össze lehetne tévesztetni, nem való. Ezt csak olyan, a hamisítók által saját védelmükre kitalált jelszónak kell tekinteni.

Igaz ugyan, hogy olyan borok összetételükben némileg eltérnek a rendes boroktól, mire a hivatalos »Utmutatás« is reflectál, de valódi szakembert ilyen jelszókkel tévútra vezetni nem lehet.

Dr Liebermann Leo s. k.,

a budapesti állandó borbíráló szakértő bizottság előadója.

KÖZGAZDASÁG.

Törvényjavaslat közérdekű öntöző csatornák létesítése tárgyában.

Darányi Ignác föld. miniszter mindjárt első program-beszédeben kiemelte az öntözéseknek nagy fontosságát közgazdaságunkra és kitalásba helyezte, hogy ez irányban nagyobb tevékenységet irparodik a gazdaközönség körében fölkelteni.

Ehhez képest egy törvényjavaslatot dolgoztattat ki, mely valamennyi közérdekű öntöző csatorna létesítésére és állami segélyezésére vonatkozik.

Hogy a törvényjavaslat törvényerőre emelkedése esetén állandó öntöző társulatok működése állami segély hiányában főnnakadást ne szenvedjen, már az 1897. évi költségvetésbe 50,000 frtnyi hitel lett e célra beállítva. Mindezzel kapcsolatban el lett rendelve több öntöző csatorna tervének kidolgozása, úgy, hogy ma már kész előmunkálatok állanak rendelkezésre az arad-csanádi, a hortobágyi, a sebes-fekete-körösi, a békési elővíz és a pestmegyei öntöző csatornák ügyé-

ben a Sajóból kivezetendő öntöző csatorna tervei pedig tanulmányozás alatt van.

Az 1897—98. évi kis vizátlások alkalmával meg lett mérve az ország legtöbb öntöző szempontjából leginkább figyelembe vehető folyójának vízmennyisége, hogy e tekintetben is biztosabb adatok álljanak rendelkezésre.

Ugyancsak 1898. év folyamán meg lett határozva számos öntözésre nézve a holdrakenti vízfogyasztás a talaj minőségéhez és az időjárási viszonyokhoz képest, hogy a kérdésben is hazai adatokra támaszkodhassanak.

Végül az 1899. évi költségvetésben gondoskodás történt az irányban, hogy az öntözések speciális hazai viszonyaink tekintetében az országos növénytermelési kísérleti állomást utján állandó tanulmányok, vizsgálatok útmutatásnak vettessenek alá, mert ugy talán mint éghajlati viszonyaink teljesen eltérnek a külföldi öntözésektől.

A törvényjavaslat a pénzügyi alapot a jogi formát van hivatva megadni az öntözési ügyeinek, melyre kivált szeszélyes és szeszérságra hajlandó alföldi viszonyaink közepette a biztos takarmánytermelés szempontjából egyáltalán szükség van. De épen oly kedvező hatással leend az intenzívebb gazdálkodásból kifolyó állapotoknak idővel alföldi munkásviszonyainak javítására nézve is.

A törvényjavaslat az állam hozzájárulását a közérdekű öntöző csatornák létesítéséhez oly mértékben és annyi ideig kontempálj igénybe venni, míg az autonóm hatáskörök általános társulások anyira meg nem erősödnek, illetőleg a kezdeiben csekélyebb kiterjedésű öntöző területek fokozatosan fel nem szaporodnak újabb és újabb területek csatlakozásával, hogy az állam hozzájárulása fölöslegessé váljon.

A mint kerüli a törvényjavaslat az öntöző csatornák építésénél a reszvenytársasági formát, épen úgy mellőzi az állami öntöző csatornák létesítését is, hanem ragaszkodik ahhoz az egészséges alaphoz, melynek közel 6,000,000 holdat kitevő és a maga nemében pártatlan armentesítésünk, ecsapolásunk is nyugosznak, az érdekeltiségi formához, — az érdekben fölépítendő munkálatok ezen legjobb megoldási módjához.

A törvényjavaslatot terjedelmes és adatokkal felszerelt indokolás kíséretében a földmiveli-ügyi miniszter az arra hivatott testületeknek és több kiváló szakegyetennek megküldötte, miután e tárgyban közelebbről szaktanácsot many fog tartani.

Munkásnők mozgalma. A főváros munkásmozgalmainak száma egy nagyon figyelemre méltó jelenséggel gazdagodott. A munkásnők, a kik eddig távol tartották magukat a munka-mozgalmaiktól, a megélhetés sürgetései immár alig tudják elviseelni a közös érdekük megoltalmazására, a helyzeüket védő törvényes intézkedések fejlesztésére egyesületek alkottak, a magyar munkásnők Védőegylete címen. Az egyesület egyik része, a tavaly alakult és K. Jónás Ödön orsz. képviselő előkötlete alatt álló országos Védőegyletnek, mely eddig — nagyon szép sikerrel csak a földmiveli munkások között terjeszkedett. A magyar munkásnők Védőegylete ma megkezdette működését, s egy Fehérvári magyar munkásnőkhoz című kialtványban körvonalozta célját, a melyben a legfontosabbak a következő pontok: 1. A munkásnők társas életét hazafias szellemben fejleszti. 2. Hozzászól mindazon törvényekhez, rendeletekhez, a melyek a munkásnők érdekeit érintik. 3. Rőpiratokban, hírlapokban megismerteti a nők által üzött iparágak természetét. 4. Gyűjti a munkásnőkre vonatkozó külföldi törvényeket és társadalmi alkóásokra vonatkozó dolgozatokat. 5. Megvédeni igyekszik a munkásnők társadalmi helyzetét és oda törekszik, hogy a munkásnő munkaideje és keresete megfelelően a nő testi és szellemi képességének. Az egyesület politikával nem foglalkozik, mindazáltal kijelenti, hogy céljait törvényes uton, hazafias szellemben, a nemzeti demokratsa munkáspárt elvi alapján óhajtja megvalósítani. Az egyesület iránt eddig is nagy az érdek és a főváros munkásnői között, sőt a vidéki, neve-

tesen a szegedi, debreczeni, sator-ajkai helyi munkások között is élénk viszhangra talált a kiáltvány. Az egyesület eien — kivéve a pénztári állást, melyet Petemann László munkás tölt be — csupa munkások által, és a következők: elnök: Tóth Jánosné, alelnök: Petemann Lászlóné, Tallapa Manóné, jegyzők: Ledetzky Józsa és Brásy Ilona; ellenőrök: Murényi Erzsike, Deaky Margit, Murényi Judiska. Az egyesület kiáltványát 50.000 példányban osztotta szét s az érdeklődők minden vasárnap d. u. 4—6 óra között fővilágosi utca nyerhének az egyesület helyiségében: VIII. Baross-utca 82. sz. I. em. 8 ajtó alatt.

Sertés vásár.

Kőbányai sertés piac. Február 14. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (párónként 400 kg-on felül) 47—47½ kr. Közép (párónként 300—400 kg. súlyban) 47—47½ kr. Fiala nehéz (párónként 320 kilogrammon felül) súlyban) 51—52 krig. Fiala közép (párónként 251—320 klv.) 49—50 krig. Fiala könnyű (párónként 250 klgrig terjedő súlyba) 48½—49 krig. Szerbiai: nehéz (párónként . 260 klv. súlyban) 48—49 krajczárig, közép (párónként 240—260 kilogramm súlyban) 48—48½ krajczárig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedősúlyban) 47—47½ krajczárig

Sertés létszám: 1899. évi feb. 12-án volt készlet 27.577 darab, 1899. február 13-án felhajtott 516 drb, 1898. február 13-ik napján elszállított 495 darab, 1898. feb. hó 14-ik napjára maradt készlet 27.598 darab. — A hizott sertés üzlet-irányzata kelemes.

Budapesti gabonátözsde.

feb. 14.

készárúzet hivatalos árjegyzései a következők:

Búza	kilo	Ar 100 kg.		100 kilogramm ára
		frtől	frtig	
Bánsági	76	80	00.00—00.00	81
"	77	81	00.00—00.00	82
"	78	82	00.00—00.00	83
Tiszavidéki	79	9.80—9.95	10.40—10.50	80
"	76	10—10.05	10.00—10.00	81
"	77	10.10—10.15	10.00—10.00	82
Testvidéki	78	10.25—10.30	10.35—10.40	80
"	79	10.05—10.15	10.00—10.00	81
"	79	10.15—10.20	10.00—10.00	82
Fehérmegyei	76	10.20—10.30	10.35—10.40	80
"	78	10.30—10.40	10.00—10.00	81
"	79	10—10.10	10.00—10.00	82
Bácskai	76	10.10—10.15	10.00—10.00	80
"	77	10.15—10.25	10.00—10.00	81
"	78	10.15—10.25	10.00—10.00	82
Észak mag	78	80	10.00—10.00	81
"	79	81	10.00—10.00	82

CSARNOK.

A rendőrkapitány ur párbaja.

— Humoros regény. —

Írta: Mocsary Miklós.

VI. ik fejezet.

(15.)

— Akár tizenharman is lehetne, mert bajba visz egy ártatlan embert.

A rendőrkapitány ur, mint ki a legjobban végzi dolgát, visszajött a kávéházból és elhatározta, hogy a hivatalos órákból még hátralevő kis részt komoly munkálkodásokra használja fel.

Első dolga volt tehát megtölteni pipáját. Minthogy e műszer előzetes tisztítási kíván, az egész művelet nem vett egy negyed óránál többet igénybe.

Amint ezzel kész volt, czeruza hegyezésbe fogott. — A czeruzákat mire szépen meghegyezte, eltörtek, keze ellenben a rászállt grafit portól lassanként szép kékes zömánczot öltött magára.

Ez őt nem bántotta, de annál jobban bosszantotta, hogy Papp Gyuláról még mindig semmi hírt se vett. Őt is izgatta az 1000 frt reménye s ő is úgy óhajtottá intézni a dolgot, hogy Papp Gyula titlétéről egyedül neki legyen majd tudomása.

A mint így elmélkedett, kopognak. A báró lépett be.

A rendőrkapitány ur arcza felragyogott, mit nem késett a báró kedvező jelnek magyarázni.

— Eljöttem . . . szólalt meg azután, de a rendőrkapitány közbevágott.

— . . . hogy az igazságszolgáltatás kezébe adja magát? — s egyuttal görccsösen szorította a Budapesti Naplót.

A báró elcsodálkozott.

— Ugyetán a rendőrkapitány urhoz lesz szerencsém. Nekem legalább azt mondtak . . .

— Igen.

— Helyes. Tehát eljöttem . . .

— Tudom.

— Tudja? De azért elmondom. Tehát eljöttem . . .

A rendőrkapitány ur papírost és tollat vett elő, hogy a jegyzőkönyvet felfegyje.

— . . . hogy az ön kedves leánya Ika kezét megkerjem.

A rendőrkapitány ur lecsapta a tollat, feldűlt a tintatartót s toporzékolni kezdett.

— De kérem. No de ilyet, — szavakat se talál megboránczosa kifejezésére.

A báró azt hitte a rendőrkapitány rosszul van értesülve s felreiseri személyét.

— En kérem báró Lapossy Benő vagyok! . . .

— Igen?

— És jó partie.

— Persze, hogy jó.

A rendőrkapitány ur már gunyolódott. Ez nála a düh legmagasabb fokát jelentette.

Ez mégis határtalan szemelenség — gondolta magában — ez a pernahajder, ez a sikkasztó eljön és a leánya kezét kerí meg tőle. — És még bárónak adja ki magát. Nyakára hág ő majd a gazembernek.

— Azonkívül szeretem is leányát.

— Rossz!

— Leánya is szeret engem — folytatólta elkeseredetten a báró, ki a kapitány szemöldökének mozgásából és indulatos szavaiból előre látta a rossz kimenetelt.

— Rosszabb!

— És ő nagysága, a rendőrkapitány ur neje is beleegyezését adta.

— No az a legrosszabb! — szolt a kapitány.

Azután nem állhatva tovább, a felhalmozott düh kitért belőle.

— Miféle p-ridia ez, hogy merészel velem erről beszélni. — Kikérem magamnak. No nézze meg az ember.

A báró meg volt kövülve.

Megtört tartása bánatot is árult el.

— De rendőrkapitány ur!

— Semmi beszéd! Ennyit se kap a leányomból ni! — és mutatta a kis ujját.

— Tehat tudja meg uram, hogy szerencsétlenné tett két embert, megtört két szívet. Megyek a gyorsvonattal Budapestre, beugrok a Dunába . . .

A rendőrkapitány közbevágott.

— Mert nem inkább az Ungba.

— Az nem elég mély és hozzá piszkos, a vize meg ihatatlan. Vagy veszek egy revolvert a kerepesi uton, visszajövök és megölöm először magamat, azután az ön drága leányát. Vagy mit is beszélek . . . Sirunk felett két virágszófó fog kinőni, ő-szekapcsolódní és virágszófó zani. Legalább is így olvastam ezt Kríza Vad-rózsáiban.

E szavakkal zokogva rohant a kijárá felé a megtört báró.

(Folyt. köv.)

Nyilt-tér*)

E hét Csütörtök, Péntek és Szombatján üzletemben egy empire stílusban készített főúri nagy ezüst kelengye leendő kiállításra.

Ennek szives megtekintésére mélyen tisztelt vevőimmet s a n. é. érdeklődő közönséget tisztelettel felekérem.

Debreczen Február hó 15.

Löfkovits Arthur.

Az első leánykiházasító

egylet m. sz.

Leány és fiu biztosító-intézet teks. Igazgatóságának

BUDAPESTEN.

Alulírott ezennel kötelesezemnek ismerem el, hogy boldogult férjem elhunyt alkalmából az intézet biztosítási szabályának igazán humanus alkalmazásáért ezuton nyilvánosan hálás köszönetet mondjak azon határozatért, hogy a biztosítás rövid fennállása után, és annak dacára, hogy a haláleset bekövetkeztekor a biztosítási díjakkal hátralékban voltam, én a további befizetés alól felmentetvén, a kis-korú fiam javára biztosított összeg azonban kifizettetik.

Kelt Debreczenben, 1899. febr. hó.

Özy. Kerekes Sándorné

Szül.: Hollendonner Katalin.

A debreczeni dóhánygyár volt portásának özvegye.

Vezérképviselőség helyben Baum Miksánál.

*) E rovatban közölttekért felelőséget nem vállal a szerk.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet pallagi gazdaságában az 1899-iki év április hó elsején megüresedő élelmezői vállalatra.

A szerződés feltételeiről a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet igazgatósága nyujt bővebb felvilágosítást mindennap d. e. 10—12-ig.

A bélyeggel felszerelt pályázat: ajánlatok 1899. év február hó 22-ig alulírott igazgatósághoz benyujtandók.

A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet igazgatósága.

Pénzkölcsönök

földbirtokra és házakra 4—4½ %-os kamatra egészen 65 évig terjedhető törlesztésre. valamint előnyös váltókölcsönök is mindenhol adhatnak és fenálló drág. kölcsönök olcsóbbra átváltoztatnak. Tudatozódások Bankegyesületi képviselőséghez Budapesten, Podmaniczky utca 59 sz. a czimzandók. Sorjegyek és értékpapírok 2—3 évi részletfizetésre eladnak.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír cégnyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték cégnyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és béli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenek, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.